

สรุปประเด็นสำคัญร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (ร่างเบื้องต้นที่เสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง)

๑. มาตรา ๗ จะให้จับสลากหมายเลขผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นหมายเลขเดียวกันทั้งประเทศหรือไม่ โดยมาตรา ๓๙ เป็นบทบัญญัติเรื่องการจับสลากหมายเลขผู้สมัคร
๒. มาตรา ๘ การเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี ควรนำความในรัฐธรรมนูญมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่
๓. มาตรา ๑๑ การดำเนินการจัดการเลือกตั้งไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาทางปกครอง แต่ถ้าหากให้อยู่ในเขตของศาลปกครองควรไปที่ศาลปกครองสูงสุดและควรวินิจฉัยให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้ง
๔. การนับคะแนนจะกำหนดให้ดำเนินการที่หน่วยเลือกตั้ง หรือจะนับรวมที่เขตเลือกตั้ง เพราะจะมีผลเกี่ยวกับจำนวนเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้ง และบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๕. ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ไม่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (กกต. จังหวัด) แล้วจะให้ผู้ใดทำหน้าที่เดิมที่ กกต. จังหวัดเคยเป็นผู้ดำเนินการ เช่น ผู้ที่ กกต. มอบหมายตามมาตรา ๒๔
๖. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (ร่างเบื้องต้นจากสำนักงาน กกต.) มิได้มีการกำหนดถึง “ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” จึงควรมีการบัญญัติไว้ด้วยในบางเรื่องหรือไม่
๗. มาตรา ๑๓ ได้ตัดตำแหน่ง “ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำหน่วย” ออก และให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยปฏิบัติหน้าที่แทน
๘. มาตรา ๑๗ กกต. และเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้ง ถ้าได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทางแพ่งหรืออาญา
๙. การแบ่งเขตเลือกตั้งในส่วนที่ ๓ ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ด้วย เช่น กรณีมีการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งซึ่งทำให้จำนวนสมาชิกในเขตเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไป
๑๐. มาตรา ๒๐ (๓) ควรเปิดโอกาสให้พรรคการเมืองมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแบ่งเขต หรือไม่เนื่องจากมาตรา ๑๕๒ ในบทเฉพาะกาลมีการกำหนดเพื่อมิให้นำมาใช้ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรก ซึ่งพรรคการเมืองเห็นว่าควรตัด มาตรา ๑๕๒ นี้ออก
๑๑. มาตรา ๒๑ การกำหนดให้หน่วยเลือกตั้งถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละ ๘๐๐ คน เป็นประมานนั้น ควรเพิ่มจำนวนเป็น ๑,๐๐๐ คน หรือไม่ เพราะมาตรา ๖๓ ได้ขยายเวลาลงคะแนนเป็นเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
๑๒. มาตรา ๒๖ ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะเสียสิทธิอะไรบ้าง

๑๓. มาตรา ๒๗ การได้สิทธิคืนควรเพิ่มการออกเสียงประชามติด้วยหรือไม่
๑๔. มาตรา ๒๘ การเปิดเผยหมายเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งนั้นจะกระทบสิทธิประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่
๑๕. มาตรา ๓๓ ควรนำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่
๑๖. มาตรา ๓๖ ให้ยื่นใบสมัครทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือยื่นต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก็ได้ / หนังสือรับรองของหัวหน้าพรรคการเมืองในการส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งควรบัญญัติให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. หรือไม่ / หลักฐานการเสียภาษีเงินได้ควรมีหรือไม่และระยะเวลาเท่าใด / ค่าธรรมเนียมการรับสมัคร ๑๐,๐๐๐ บาท เหมาะสมหรือไม่
๑๗. มาตรา ๔๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครซึ่งเห็นว่ามีผู้ไม่มีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งอยู่ในบัญชีของผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำเขต สามารถยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาให้วินิจฉัยได้โดยตรง ซึ่งเดิมให้ยื่นต่อ ผอ. กต. เขต ก่อน
๑๘. มาตรา ๔๔ นอกจากกรณีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้ว สำนักงาน กกต. ขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความว่า “หรือได้รับการสรรหาโดยไม่ชอบตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง” ซึ่งไม่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ที่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า แก้ไข
๑๙. มาตรา ๔๕ ประกอบมาตรา ๔๔ กรณีผู้สมัครไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ให้ระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วย ซึ่งรัฐธรรมนูญมุ่งหมายให้ทำได้ในกรณีทุจริตในการเลือกตั้ง
๒๐. มาตรา ๔๘ การกำหนดค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งมีแนวทางอย่างไร โดยเรื่องค่าใช้จ่ายของผู้สมัครซึ่งใช้ก่อนการเลือกตั้งตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ควรนำมาบัญญัติในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่ เพียงใด
๒๑. มาตรา ๕๑ วิธีการหาเสียงเลือกตั้งควรให้มีการหาเสียงทางสื่อออนไลน์ หรือไม่ อย่างไร (ประกอบมาตรา ๕๗)
๒๒. มาตรา ๕๒ การกระทำผิดในการเลือกตั้งประเภทต่าง ๆ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
๒๓. บทกำหนดโทษ (หมวด ๕) ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. มิได้กำหนดว่าการกระทำผิดในมาตราใดมีโทษ “เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง” จึงควรกำหนดให้ชัดเจนในมาตราที่เห็นว่าเป็นการกระทำผิดร้ายแรง / ส่วนกรณีตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๙๘ (๑๑) ความว่า “เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง” ก็มีบัญญัติว่าเป็นความผิดในมาตราใดกรณีใด
๒๔. มาตรา ๕๗ การโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรมีบทบัญญัติหรือไม่ อย่างไร
๒๕. มาตรา ๕๘ การควบคุมดูแล “ผู้ช่วยหาเสียง” หรือห้วคะแนน ควรดำเนินการหรือไม่ อย่างไร
๒๖. มาตรา ๕๙ การจัดให้มีการโต้วาที (debate) ของผู้สมัครควรดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๒๗. มาตรา ๖๐ การปิดประกาศหรือติดแผ่นป้ายหาเสียง ควรดำเนินการอย่างไร จะให้ กกต. เป็นผู้ดำเนินการหรือไม่ อย่างไร
๒๘. มาตรา ๖๑ การลงคะแนนโดยวิธีอื่น เช่น การลงคะแนนด้วยเครื่องลงคะแนน ควรดำเนินการหรือไม่ อย่างไร
๒๙. มาตรา ๖๓ ระยะเวลาในการลงคะแนนควรมีระยะเวลาเท่าใด เช่น เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา เช่นเดิม หรือเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
๓๐. มาตรา ๖๘ การทำเครื่องหมายในการลงคะแนนให้ใช้เครื่องหมายกากบาทเพียงอย่างเดียวหรือไม่ อย่างไร
๓๑. มาตรา ๖๙ การอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุ ซึ่งกำหนดให้ญาติช่วยดำเนินการลงคะแนนแทนได้นั้นจะเป็นการเพิ่มภาระแก่บุคคลดังกล่าวหรือไม่ เพราะมีการกำหนดให้ลงทะเบียนก่อนด้วย
๓๒. มาตรา ๗๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ขายเสียงถ้ากลับใจมาเป็นพยาน ควรมีการคุ้มครองหรือกันเป็นพยานอย่างไร
๓๓. มาตรา ๘๒ การนับคะแนนให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้ง ยังคงเดิมหรือไม่
๓๔. มาตรา ๙๐ การลงคะแนนเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง (ภาษาพูดใช้คำว่า การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า) จะมีการดำเนินการหรือไม่อย่างไร
๓๕. มาตรา ๙๓ การลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้งให้มีผลเฉพาะการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนั้น
๓๖. การเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร จะมีกรณีเกี่ยวกับเรื่องการลงทะเบียนขอใช้สิทธิให้มีผลเฉพาะในครั้งนั้น มาตรา ๙๗ , การให้ลงคะแนนทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ มาตรา ๙๘ และการให้นับคะแนนนอกราชอาณาจักรแต่ให้ส่งผลคะแนนไปยังแต่ละเขตเลือกตั้ง มาตรา ๑๐๐
๓๗. มาตรา ๑๑๒ การกำหนดให้มีการประกาศผลการเลือกตั้งภายใน ๗ วัน ยังไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๕ วรรคสี่
๓๘. การคำนวณหา ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ มาตรา ๑๑๔ และการประกาศผลการเลือกตั้ง มาตรา ๑๑๕ (ควรให้เจ้าหน้าที่ กกต. มานำเสนอ)
๓๙. หมวด ๔ ส่วนที่ ๑ การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ควรมีการปรับปรุงให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งต้องคำนึงถึงบทบาทของผู้ตรวจการเลือกตั้งด้วย
-